

Förbundsstämma 2016

Rapport förbundsstyrelsens förslag till ekonomi 2017-2018

Förbundsstyrelsens förslag till ekonomi

Förbundsstyrelsen lämnar här förslag till förbundsmötet avseende:

- ▶ Medlemsavgifter
- ▶ Modell för avsättning till konfliktfonden

Hantering av ekonomiska frågor

Från och med 2012 års förbundsmöte ska varje ordinarie förbundsmöte fatta beslut om avgiftsmodell för medlemsavgifterna, arvode för styrelse och revisorer samt modell för avsättning till konfliktfonden.

Ett utskott på förbundsmötet lägger förslag till arvode för styrelse och revisor vilket inte hanteras i förbundsstyrelsen.

Beslut om avgiftsmodell för medlemsavgifterna sätter upp de ekonomiska ramarna för verksamheten. Övergripande mål och inriktning för Vision beslutas av förbundsmötet. Förbundsstyrelsen tolkar sedan förbundsmötets beslut och ger kansliet ett uppdrag för den kommande perioden. Förbundsstyrelsen fastställer sedan verksamhetsplan och budget för Vision.

För att möjliggöra ekonomiskt utrymme för särskilda satsningar för att utveckla verksamheten och nå målen har tidigare verksamhetsöverskott öronmärkts genom att avsättningar skett till ändamålsbestämda medel, vilka är en del av det bundna egna kapitalet inom Vision. Exempel på större satsningar där Vision använt ändamålsbestämda medel är lanseringen av Vision år 2011 och tillsättningen av rekryteringscoacher och rekryteringssamordnare under 2013.

Under åren 2014 och 2015 har verksamhetsresultaten varit positiva, mycket på grund av låga pensionsavsättningar men också som ett resultat av ett aktivt arbete med att jobba så smart och effektivt som möjligt inom kansliet. Ett exempel är översynen av medlemskommunikationen där vi idag jobbar via fler kanaler till en lägre kostnad. Den förbättrade ekonomin möjliggör att vi de närmaste åren kan göra större satsningar för att bidra till att hela organisationen kan nå de mål som förbundsmötet nu fattar beslut om.

Förbundsstyrelsen är ansvarig inför förbundsmötet för att den verksamhet som bedrivs sker i enlighet med förbundsmötets beslut. Till sin hjälp att granska hur förbundsstyrelsen levt upp till sina åtaganden har förbundsmötet revisorerna, som varje år går igenom både verksamhet och ekonomi.

Medlemsutveckling

Medlemsutvecklingen under de tio senaste åren framgår av nedanstående tabell. Medlemsantalet har minskat under perioden men under 2011 vände medlemsutvecklingen och förbundet har under de fem senaste åren varit ett växande förbund.

I december 2015 uppgick det totala antalet medlemmar, inklusive student- och pensionärsmedlemmar, till 179 274 st. Vision var också det fackförbund inom TCO som under 2015 hade den största procentuella ökningen av det totala antalet medlemmar (3,6 procent).

Antalet yrkesverksamma medlemmar vid utgången av resp. år:

År	Redovisat Medlemsantal	Förändring jmf med f.år
2006 ¹⁾	133 713	- 2 207
2007	127 448	- 6 265
2008	123 101	- 4 347
2009	122 094	- 1 007
2010	121 331	- 763
2011	121 859	+ 528
2012	122 077	+ 218
2013	123 174	+ 1 097
2014	125 222	+ 2 048
2015	127 941	+ 2 719
Summa		- 7 979

1) Inkl 680 nya medlemmar från Personalorganisationen inom Svenska Missionskyrkan och Medarbetarförbundet inom Evangelistiska Fosterlandsstiftelsen.

Medlemsavgifter

Historik avgiftsmodell

Tidigare fastställde förbundsmötet medlemsavgifter vartannat förbundsmöte men på förbundsmötet 2012 ändrades stadgarna och beslut om medlemsavgifter fattas nu på varje ordinarie förbundsmöte.

Den avgiftsmodell som fastställdes på förbundsmötet 2012 och 2014 grundade sig på förslaget från den avgiftsutredning som tillsattes på förbundsmötet 2008.

I utredningen ingick, förutom representant från förbundsstyrelsen och kansliet, även förtroendevalda från varje region. Utredningen förankrades också lokalt, både genom ett remissförfarande samt genom att utredningen behandlades på regionkonferenser.

Följande ändringar skedde i avgiftsmodellen 2012:

- ▶ Beräkningsgrund för max avgift höjdes från $5,7 \cdot \text{basbeloppet} / 12$ basbelopp till ett halvt basbelopp
- ▶ En minimiavgift infördes vilken uppgår till $1/5$ av maxavgiften
- ▶ Lokala avgifter ändrades så att alla betalar en procentuell avgift med gällande min-avgift och max-avgift utifrån inkomst på samma sätt som förbundsavgiften

Förslag medlemsavgifter

Nuvarande medlemsavgifter som bygger på avgiftsutredningens slutliga förslag år 2010, är en procentuell avgift baserad på lön/ersättning. Trots att denna modell innebär att antalet nivåer på avgifter blir många kan detta kommuniceras på ett bra sätt genom att använda formuleringen "Normalavgiften är x kr i månaden. För medlemmar i lägre lönelägen ges rabatt på medlemsavgiften." Modellen upplevs också solidarisk och rättvis samt att den ger en avgiftssänkning vid föräldraledighet, sjukdom och arbetslöshet.

Vision har tre olika avgifter till förbundet. Förbundsavgift 1 är den avgift medlemmar som tillhör en avdelning betalar. Utöver detta betalar de en lokal avgift till avdelningen. Förbundsavgift 2 betalas av de som är medlemmar i klubbar. Utöver denna avgift betalar de en lokal avgift till klubben. Förbundsavgift 3 betalas av de som är medlemmar i allmänna klubbar.

Förbundsstyrelsen föreslår att avgiftsmodellen behålls utan förändringar år 2017-2018.

Förbundsstyrelsen förslår förbundsområdet besluta:

- att medlemsavgiften ska baseras på erhållen lön/ersättning
- att Förbundsavgifterna ska vara enligt följande:
  - Förbundsavgift 1: 1,00%,
  - Förbundsavgift 2: 1,16%
  - Förbundsavgift 3: 1,21%
- att högsta avgiftsgrundande lön räknas utifrån formeln $0,5 \times \text{prisbasbeloppet}$
- att lägsta avgiftsgrundande lön räknas utifrån formeln $0,5 \times \text{prisbasbeloppet} / 5$
- att avdelningar och klubbar själva beslutar om sina lokala avgifter, dock ska dessa utgöra en procentuell avgift efter samma grunder som förbundsavgifterna
- att rekommendera avdelningarna att det egna kapitalet bör uppgå till 3 – 6 månaders medlemsintäkter (12 månader om man har egen anställd personal)

Utöver förbundsavgifterna omfattas den som har en inkomst över a-kassans tak (f.n 20 900 kr/månad) av Visions inkomstförsäkring som idag kostar 16 kr/månad i extra medlemsavgift.

Förbundsstyrelsen har också enligt stadgarna rätt besluta om differentierade avgifter samt att bevilja avgiftsbefrielse om synnerliga skäl föreligger.

Kommentarer till förslaget

Max avgift

Beräkningsgrunden för max-avgift uppgår till ett halvt prisbasbelopp. En max avgift är nödvändig främst av konkurrensskäl gentemot andra förbund. År 2016 är andelen medlemmar som ligger över max-taket om 22 150 kr ca 81 procent.

Minimiavgift

Motivet till en minimiavgift är att alla medlemmar, utöver samma tillgång till service och förmåner, genererar fasta kostnader för inkasseringsavgift, tidning och avgifter till TCO med flera organisationer samt administrativa kostnader för medlemsregister mm.

Lokala avgifter

Förslaget innebär att alla avdelningar och klubbar ska betala en procentuell avgift med gällande min-avgift och max-avgift utifrån inkomst på samma sätt som förbundsavgiften.

Rekommendation avdelningar

Den tidigare avgiftsutredningen pekade på att en avdelning bör ha 3 – 6 månaders medlemsintäkter i eget kapital (12 månader om man har egen anställd personal). Om kapitalet överstiger detta bör pengarna återgå till medlemmarna på ett sådant sätt som avdelningen själva bestämmer. Det kan t ex innebära att avdelningen genomför extraordinär verksamhet under en period eller minskar avgiften under en begränsad period.

Differentierade avgifter

Förbundsstyrelsen har också enligt stadgarna rätt att besluta om differentierade avgifter samt att bevilja avgiftsbefrielse om synnerliga skäl föreligger.

Idag finns följande differentierade avgifter/avgiftsbefrielser:

- ▶ Studerandemedlemmar betalar 100 kr i avgift för hela studietiden
- ▶ Studentmedlem i studentkårer med avtal är helt avgiftsbefriade
- ▶ Studentmedlemmar i prioriterade yrkesgrupper kan i samband med kampanjer och särskilda insatser vara helt avgiftsbefriade
- ▶ Studerandemedlemmar betalar 100 kr i avgift första året efter att de blivit yrkesverksamma
- ▶ Pensionärsmedlemmar betalar 100 kr i årsavgift
- ▶ Nya medlemmar som inte fyllt 30 år vid inträdet betalar 100 kr i avgift första året som medlem
- ▶ 3-månaders avgiftsfritt medlemskap för nya medlemmar

Konfliktfonden

Konfliktfonden är en förutsättning för att Vision ska vara en stark avtalspart. Förbundet ska ha resurser för att kunna driva kraven i flera på varandra följande avtalsrörelser.

Inga strejkmedel har dock betalats ut till medlemmar sedan 1995. Tittar vi ytterligare bakåt i tiden var dåvarande SKTF i strejk tre gånger; under åren 1980, 1986 och 1995. Totalt sett betalades ca 97 mnkr ut till medlemmarna under dessa tre strejker.

Förbundets förmögenhet, som förutom konfliktfonden tryggar pensioner och Visions övriga åtaganden, är placerade i fastigheter och aktie- och ränterelaterade värdepapper. Utvecklingen på börsen varierar kraftigt men det har sedan förbundsmötet 2000 varit möjligt att använda en del av avkastningen efter skatt till den fackliga verksamheten. Detta utan att konfliktfonden tappat i realvärde.

Historik avsättning till konfliktfonden

I samband med att kommunaltjänstemännen fick strejkrätt år 1966 började förbundet bygga upp en konfliktfond som skulle kunna användas vid strejk och lockout. Under åren fram till 1996 användes en del av medlemsavgifterna för att bygga upp konfliktfonden men på förbundsmötet 1996 beslutades att den fortsatta uppbyggnaden av fonden enbart skulle ske med den avkastning som fonden själv genererade.

Vid utgången av år 1999 uppgick det bokförda värdet till 725 mnkr och förbundsmötet år 2000 konstaterade att konfliktfonden nått en rimlig nivå. Bedömningen var att fonden kunde behålla sitt reala värde även om inte all avkastning tillfördes fonden. Förbundsmötet fattade därför beslut om att använda en del av avkastningen i den fackliga verksamheten.

För år 2001 och 2002 var avkastningsbidraget till verksamheten 38 mnkr per år. År 2003 och 2004 ökades det till 44 mnkr per år. Avkastningsbidraget till verksamheten sänktes därefter under kommande år och uppgick under åren 2005-2008 till 19 mnkr, 2009-2012 till 20 mnkr och för år 2013-2016 slutligen till 25 mnkr.

Konfliktfondens utveckling

Konfliktfondens bokförda värde har under de senaste 10 åren ökat väsentligt i värde och vi kan konstatera att den bedömning som förbundsmötet gjorde år 2000 har hållit, d.v.s. att fonden trots att en del av avkastningen använts i den fackliga verksamheten inte bara kunnat behålla sitt reala värde utan haft en än mer positiv utveckling. Se tabell nedan.

Konfliktfond i mnkr:

År	2006	2008	2010	2012	2014	2015
Konfliktfond	830	931	974	1 019	1 073	1 073

Konfliktfonden kommer efter avsättningarna för år 2013 - 2014 att uppgå till 1 073 mnkr vid utgången av 2015. Ökningen från år 2006 till år 2015 är därmed 29,3 procent jämfört med KPI som under 2006 - 2015 ökat med 9,6 procent.

Ökningen per medlem under samma period uppgår till 35,1 procent. Att ökningen per medlem är större än ökningen av konfliktfonden totalt sett beror på sjunkande medlemsantal fram till år 2010.

Konfliktfond per medlem i kronor:

<u>År</u>	<u>2006</u>	<u>2008</u>	<u>2010</u>	<u>2012</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Konfliktfond/medlem	6 208	7 566	8 027	8 347	8 571	8 388

Vid en jämförelse med våra systerorganisationer inom TCO som verkar inom det offentliga området kan vi konstatera att Visions konfliktfond står sig väl, se tabell nedan:

Konfliktfond, bokfört värde enligt årsredovisning, mnkr ¹⁾ (inkl. beslutad avsättning för året)

<u>Fackförbund</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Vision	1 045	1 073	1 073
ST	312	362	377
Vårdförbundet	150	200	208

Konfliktfond per aktiv yrkesmedlem, kronor

<u>Fackförbund</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
Vision	8 481	8 571	8 388
ST	3 669	5 612	5 726
Vårdförbundet	1 354	2 169	2 285

Läraryrkesförbundet har ingen officiell konfliktfond men har istället ett åtagande att klara x antal medlemmar i x antal dagar. Utifrån det målet ser förbundet till att det egna kapitalet är tillräckligt, är det inte det tillförs det egna kapitalet medel från kapitalförvaltningen.

Beslut på förbundsmötet 2014

Under 2015 till 2016 uppgår avkastningsbidraget enligt beslut till 25 mnkr per år.

Beslutet som fattades på förbundsmötet 2014 var i sin helhet:

- att 25 mnkr av konfliktfondens avkastning årligen under perioden 2015-2016 ska tillskjutas verksamheten
- att eventuella överskott av verksamhetsresultatet kan användas till framtida verksamhet
- att återstående resultat från kapitalförvaltningen ./.. skatt under perioden 2015-2016 tillförs fonderade medel, att använda för större satsningar med direkt koppling till Visions mål
- att ingen avsättning därmed sker till konfliktfonden under åren 2015-2016

Förbundsstyrelsens förslag till beslut FM 2016

Vision står inför fortsatt stora utmaningar och det är av största vikt att vi når de målsättningar som förbundsmötet sätter upp och att vi även kommande år fortsätter att vara ett modernt förbund som växer. För att kunna ta tillvara på denna möjlighet krävs fortsatta satsningar, både för att utveckla medlemserbjödandet men också för att kunna nå ut och rekrytera våra målgrupper.

Styrelsen ser också att värdet av förbundets konfliktfond är tillräckligt för Visions behov i närtid.

Mot bakgrund av detta föreslår styrelsen att ingen avsättning sker till konfliktfonden under åren 2017-2018.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsmötet besluta:

- att 25 mnkr av konfliktfondens avkastning årligen under perioden 2017-2018 ska tillskjutas verksamheten
- att eventuella överskott av verksamhetsresultatet kan användas till framtida verksamhet
- att återstående resultat från kapitalförvaltningen ./ skatt under perioden 2017-2018 tillförs fonderade medel, att använda för större satsningar med direkt koppling till Visions mål
- att ingen avsättning därmed sker till konfliktfonden under åren 2017-2018